

CRACOVIA

1906

DWIAA

CF

CRACOVIA

Cracovia to najstarszy działający klub sportowy w Polsce, założony 13 czerwca 1906 roku w Krakowie, wielokrotny mistrz Polski w piłce nożnej i hokeju na lodzie. Charakterystyczne, rozpoznawalne w całym kraju biało-czerwone pasy znajdują się zarówno na koszulkach piłkarskich, jak i hokejowych. Oba seniorskie zespoły Cracovii – piłkarski i hokejowy – występują w najwyższych klasach rozgrywkowych w Polsce.

FINNAP

P

CRACOVIA

5

PIŁKA NOŻNA

PIŁKA NOŻNA

Cracovia to najstarszy działający klub sportowy w Polsce. W Krakowie w piłkę nożną grywano już od lat dziewięćdziesiątych XIX stulecia, początkowo na terenie Parku Jordana, a następnie na murawie Błoń, jednak gra ta miała charakter rekreacyjny i odbywała się według dowolnego stosowania i interpretacji przepisów.

Do powstania zorganizowanych klubów w Krakowie przyczynił się przyjazd drużyn ze Lwowa. Miało to miejsce 4 czerwca 1906 roku i wtedy to odbyły się pierwsze mecze pomiędzy drużynami tych niezwykle zasłużonych dla historii polskiej piłki nożnej grodów. W pierwszym Czarni Lwów zmierzyli się ze „studentami” nazywanymi również „przodownikami”, w drugim rywalem KGS IV Gimnazjum Lwów byli „akademy”, czyli naprędce zwołana drużyna składająca się z publiczności, która obserwowała wcześniej mecz.

Po ogłoszeniu w „Nowej Reformie” „akademy” zebrali się 13 czerwca na pierwszy trening i utworzyli Akademicki Klub Footballowy. Tak narodziła się legenda polskiego futbolu – we wrześniu 1906 roku klub przybrał nazwę Akademicki Klub Footballowy „Cracovia”. Z kolei „przodownicy” zwani też „studentami”, „drużyną Szeligowskiego”, „I Drużyną Studencką”, a potem „I Klubem Studenckim” otrzymali tego lata stroje w białoczerwone pasy oraz stałą nazwę – Białoczerwoni.

Zimą połączono dwie najlepsze drużyny „turnieju jesiennego”: Białoczerwonych oraz AKF Cracovię. Nowy zespół nazwę przejął od „akademików”, barwy zaś, czyli koszulki w białoczerwone pasy, od drużyny Szeligowskiego – w taki sposób zakończył się etap budowania drużyny pierwszego mistrza Polski.

HISTORIA

7

Przed wybuchem pierwszej wojny światowej drużyna Cracovii rozgrywała mecze głównie z drużynami z terenu Galicji, która stała się kolebką polskiej piłki nożnej, ale także wiele spotkań toczyła z drużynami z innych ziem monarchii Austro-Węgierskiej. Pierwszy taki mecz Cracovia przegrała w Opawie z Troppauer Sportverein 2:4 (1908 rok). Trzy lata później "Biało-czerwoni" zmierzyli się z uznawaną za najlepszą drużynę europejską, reprezentacją Austro-Węgier. Mimo porażki 3:6 postawa naszych zawodników pozwoliła uzyskać elitarny na owe czasy tytuł drużyny pierwszej klasy austriackiej. W roku 1913 Cracovia wygrała rozgrywki o mistrzostwo Galicji, wyprzedzając lokalną rywalkę Wisłę oraz Pogoń Lwów.

Po zakończeniu I wojny, „Pasy” wkroczyły w najlepszy okres w swojej blisko stoletniej historii. Rozpoczęło się od mistrzostwa okręgu krakowskiego w 1920, aby w następnym roku zwyciężyć w inauguracyjnych rozgrywkach o mistrzostwo Polski, tym samym stając się pierwszym mistrzem Polski.

NIEDZIELA DNIA 26 CZERWCA 1910 ROKU
MATCH FOOTBALLOWY
K. S. »CRACOVIA I.« przeciw D. F. C. Z BERNA

Klub Sportowy »Cracovia I«: biało-czerwoni.

	Calder (kapitan)	Luatgarten	Pollak	
	Owsionka (rez.)	Czarny	Synowiec (rez.)	
Poznański	Little	Singer	Miller	Just
Peblo	Drapel	Kienart	Rizzi	Charles
	Grübner	Kammer	Christof (kapitan)	
	Kracher	Sobek	Zemba	

Deutscher Fussballklub z Berna.

PIŁKA NOŻNA

W pierwszym międzypaństwowym meczu reprezentacji Polski z Węgrami wystąpiło aż 7 zawodników naszego klubu. W okresie międzywojennym Cracovia jeszcze trzykrotnie sięgała po mistrzowski tytuł, kolejno w 1930, 1932 oraz w 1937 roku.

Lata tuż po wojnie początkowo nie zapowiadały „czarnego” okresu w dziejach klubu. Jeszcze w 1948 roku drużyna Cracovii zdobyła po meczu barażowym z Wisłą Kraków tytuł mistrzowski, jednak w związku z reorganizacją klubów sportowych na wzór radziecki już rok później Cracovia została Związkowym Klubem Sportowym Ogniwo Cracovia. W czerwcu 1949 roku z nazwy znikła łacińska nazwa naszego miasta, a Klub, decyzją władz, został pozbawiony biało-czerwonych pasów na koszulkach. Zanim w 1955 roku odzyskano legendarną nazwę i barwy, Klub przez trzy lata egzystował jako Terenowe Koło Sportowe

Sparta. Reorganizacja sportu nie ograniczała się jedynie do ingerencji w tradycyjne nazwy klubowe. Kluby sportowe zostały podporządkowane zrzeszeniom. „Protektorem” Cracovii zostało najpierw MPK, a następnie spółdzielnia spożywców. Słaba pozycja „protektorów” w ówczesnej hierarchii odbiła się na wynikach sportowych. Drużyna piłkarska plasowała się na coraz niższych pozycjach, by w roku 1954 pożegnać się z rozgrywkami pierwszej ligi. Wprawdzie już trzy lata później nastąpił powrót do rozgrywek z udziałem najlepszych drużyn, ale tylko na dwa sezony. I w takim rytmie miała odtąd toczyć się historia Cracovii – liczona spadkami i awansami. Z pierwszej do drugiej, z drugiej do trzeciej (pierwszy taki spadek miał miejsce po sezonie 1970/71), z trzeciej do drugiej etc.

HISTORIA

9

Na lepsze czasy trzeba było czekać aż do początku XXI wieku, kiedy to nowym sponsorem Cracovii została firma Comarch. Trzecioligowa wtedy drużyna „Pasów”, wspierana przez Comarch, szybko zanotowała awans do drugiej ligi, by w 2004 roku być już w Ekstraklasie, najwyższej klasie rozgrywkowej w Polsce. Od tamtego czasu zespół trzykrotnie otarł się o podium, zajmując czwarte miejsca, ostatnio w sezonie 2015/16, co dało naszej drużynie historyczny awans do eliminacji Ligi Europy.

O S I A G N I Ę C I A

Mistrzostwo Galicji
(1913)

5 x Mistrzostwo Polski
(1921, 1930, 1932, 1937 i 1948)

2 x Wicemistrzostwo Polski
(1934, 1949)

12. miejsce w tabeli Wszechczasów

Piłkarska drużyna występuje obecnie w Ekstraklasie, najwyższej klasie rozgrywkowej w Polsce.

Największą gwiazdą zespołu jest bez wątpienia Miroslav Ćovilo. Bośniacko-serbski pomocnik dołączył do zespołu Cracovii w 2014 roku i od razu zawojował serca kibiców swoją bardzo dobrą grą i niezwykle waleczną postawą na boisku. Wkrótce po przybyciu do „Pasów” został bohaterem Wielkich Derbów Krakowa, zdobywając zwycięskiego gola w ostatnich sekundach meczu. W grze w powietrzu nie ma sobie równych w Ekstraklasie!

TERAZ

11

Piłkarze Cracovii są regularnie powoływani do reprezentacji swoich krajów. W ostatnim czasie w barwach „Pasów” występowali reprezentanci m.in. Słowacji, Łotwy, Burundi, Słowenii i oczywiście Polski.

W Cracovii dba się o szkolenie młodzieży, a drużyny juniorskie niemal każdego roku plasują się w czołówce młodzieżowej piłki w kraju. Klub posiada także niezależną akademię piłkarską, Akademię Mistrzów Cracovia, w której szkolą się najmłodszy adeptci futbolu. W różnych drużynach młodzieżowych trenuje obecnie ponad trzysta dzieci i młodzieżowców z całej Polski. Ponadto w 2016 roku z okazji stulecia klubu została otwarta sieć piłkarskich przedszkoli Cracovia Kids, w których swoje pierwsze kroki w piłce nożnej stawiają dzieci w wieku 3 - 7 lat.

FOKLE

HC

HOKEJ

HOKEJ

O pierwszych próbach grania w hokeja donoszą zapisy kronikarzy z 1912 roku. 4 lutego 1912 na ślizgawce w parku Jordana Cracovia przegrała 5:7 z krakowskim Amatorskim Klubem Hockeyowym. O powstaniu sekcji można jednak mówić kilkanaście lat później. Z końcem 1923 część członków sekcji łyżwiarskiej Cracovii, głównie uczniów Gimnazjum im. króla Jana III Sobieskiego, zainteresowała się hokejem. Na czele sekcji stanął dr Józef Lustgarten. Za pierwszy oficjalny mecz należy uznać

rozegrany 17 lutego 1924 pojedynek między Cracovią a AZS. Wygrali biało-czerwoni 1:0.

Pierwszym znaczącym sukcesem było zwycięstwo w nieoficjalnych mistrzostwach Krakowa w 1926 roku. Cracovia pokonała wówczas 4:1 Jutrzenkę i 3:0 Makkabi.

HISTORIA

15

23 listopada 1926 sekcja hokeja została członkiem Polskiego Związku Hokeja na Lodzie. Do wojny dominacja Cracovii w okręgu nie podlegała dyskusji. Biało-czerwoni dziewięciokrotnie wygrywali te rozgrywki. Zdobywanie pierwszeństwa w okręgu dawało możliwość gry o mistrzostwo Polski. Pierwsze tego rodzaju rozgrywki miały miejsce w sezonie 1926/27. Cracovia zajęła w nich piąte miejsce.

W 1932 w Zimowych Igrzyskach Olimpijskich w Lake Placid uczestniczyli dwaj zawodnicy Cracovii - Czesław Marchewczyk i Adam „Roch” Kowalski. W tymże samym roku „Pasy” doczekały się własnego lodowiska. W 1934 roku Cracovia wygrała w silnie obsadzonym międzynarodowym turnieju w Krynicy.

Nadszedł sezon 1936/37. Cracovia wygrała mistrzostwo okręgu bez straty punktu, a potem zdobyła upragnione mistrzostwo Polski po raz pierwszy!

HOKEJ

Pierwsze powojenne mistrzostwa Polski rozegrano w 1946. Cracovia zakwalifikowała się do grona finałowego po zajęciu pierwszej lokaty, a w finale wygrała wszystkie mecze, tym samym sięgając po drugi tytuł mistrzowski. Klub potwierdził swoją dominację w kolejnych latach, sięgając po złote medale mistrzostw Polski w 1947, 1948 i 1949 roku.

Później sekcja hokeja podzieliła los piłkarzy i przez długie lata nie mogła powrócić do swojego dawnego blasku. Marazm trwał kilkadziesiąt lat i kiedy wydawało się, że o hokeju w Cracovii będzie można czytać tylko w archiwach, za sprawą sponsora firmy Comarch nastąpiło odrodzenie sekcji. W 2003 roku zespół powrócił do hokejowej ekstraklasy, a w 2005 roku wywalczył brązowy medal mistrzostw Polski. To był jednak dopiero początek wielkiego powrotu.

Konsekwentna budowa silnego zespołu przyniosła znakomity efekt w sezonie 2005/06. W trakcie rozgrywek Comarch Cracovia była niepodważalnie najlepszą drużyną, a po emocjonujących spotkaniach finałowych z GKS Tychy „Pasy” po raz szósty w historii mogły cieszyć się za zdobycia tytułu mistrza Polski. W dodatku ten wielki sukces przypadł w magicznym roku 2006 i był najlepszym prezentem na 100-lecie istnienia Klubu! W 2008 roku drużyna powtórzyła wyczyn sprzed dwóch lat, a w 2009 obroniła tytuł mistrza Polski.

Kolejne złote medale mistrzostw Polski to lata 2011 i 2013. Ogromnym wydarzeniem był zwłaszcza ten ostatni sukces, bowiem wobec potężnych wzmocnień rywali, „Pasy” nie były stawiane w roli faworyta. Tytuły mistrza Polski otwierały Comarch Cracovii bramy do występów w europejskich pucharach, w których „Pasy” godnie reprezentowały Polskę.

Sezony 2013/14 oraz 2014/15 nie zaowocowały kolejnymi sukcesami, zespół kończył rywalizację w ćwierćfinałach mistrzostw Polski. Przed sezonem 2015/16 klub znacząco wzmocnił zespół wieloma świetnymi zawodnikami w tym kilkoma reprezentantami Polski, licząc na odzyskanie tytułu mistrzowskiego. Akcja „Powrót Mistrzów” zakończyła się pełnym sukcesem. Drużyna prowadzona po raz jedenasty przez trenera Rudolfa Roháčka najpierw w grudniu 2015 roku sięgnęła po Puchar Polski, a w marcu 2016 roku po trzech latach przerwy została mistrzem Polski. Zdobyte trofeum stało się przepustką do Hokejowej Ligi Mistrzów. Comarch Cracovia zadebiutowała w elitarnych rozgrywkach jako pierwsza drużyna z Polski w sierpniu 2016 roku, mierząc się z czeską Spartą Praga i szwedzkim Färjestad BK. Mimo że „Pasom” nie udało się wyjść z grupy, pokazały się z dobrej strony, walcząc jak równy z równym z późniejszym finalistą Spartą. Udanie rozpoczęty sezon 2016/17 został zwieńczony 12. tytułem mistrzowskim w historii klubu, co zaowocowało możliwością kolejnego występu w Hokejowej Lidze Mistrzów.

O S I A Ą N I Ę C I A

12x Mistrzostwo Polski

(1937, 1946, 1947, 1948, 1949, 2006, 2008, 2009, 2011, 2013, 2016, 2017)

2x Wicemistrzostwo Polski

(2010, 2012)

- 2x Zdobywca Pucharu Polski

(2013, 2015)

- 2x Zdobywca Superpucharu Polski

(2014, 2016)

ERRA

KK

KIBICE CRACOVII

KIBICE CRACOVII

KIBICE

Cracovia to nie tylko historia najstarszego klubu w Polsce, ale również historia ludzi, którzy przez dziesiątki lat dzielnie i wiernie, czasami w trudnych chwilach, wspierali swój ukochany Klub. Kibice „Pasów” należą do czołówki fanów w Polsce, a atmosfera na meczach, tak piłkarskich, jak i hokejowych pozostaje w pamięci na długo.

Wielu z fanów Cracovii – tych byłych i obecnych – to osobistości znane na całym świecie. Wśród nich największą postacią był papież Jan Paweł II.

JAN PAWEŁ II

Karol Wojtyła urodził się w Wadowicach, skąd przeniósł się do Krakowa. W wieku 58 lat, 16 X 1978, roku został wybrany na papieża, pierwszego od 400 lat, który nie był Włochem.

Karol był zapalonym sportowcem. Lubił zwłaszcza piłkę nożną – najchętniej grywał na bramce. Jeździł również na nartach, pływał kajakiem i wędrował po górach. Znał się na sporcie, doceniał sportowców i ich wysiłek, często zawodnicy przynosili mu w prezencie swoje koszulki czy trofea.

Cracovii kibicował od zawsze, już jako młody ksiądz chodził na jej mecze, a gdy w 1978 roku, zostając papieżem, przeniósł się do Watykanu, w dalszym ciągu interesował się losami swojego ukochanego Klubu.

W styczniu 2005 roku papież spotkał się na dwóch audiencjach w Watykanie (generalnej i prywatnej) ze sportowcami i działaczami Cracovii. To właśnie wtedy padły z jego ust legendarne słowa „Cracovia Pany” skierowane do prezesa Klubu, prof. Janusza Filipiaka.

Podczas audiencji Jan Paweł II otrzymał w prezencie od Klubu: diamentową odznakę Cracovii, koszulkę z numerem „1” opatrzoną nazwiskiem Karol Wojtyła (jednocześnie numer „1” został zastrzeżony dla Papieża – już nikt nigdy nie zagra w Cracovii z takim numerem na koszulce), szpękę krakowską oraz zdjęcie drużyny z kibicami zrobione podczas Treningu Noworocznego.

KEYBOARD

OBIEKTY

STADION

Stadion Cracovii zlokalizowany jest przy ulicy Kałuży 1 w samym centrum Krakowa. Jego kameralny, ale jednocześnie spektakularny wygląd sprawił, że sam obiekt jest nazywany kolejną perłą w koronie Krakowa.

Stadion Cracovii znajduje się w tej samej lokalizacji niezmiennie od 1912 roku, co sprawia, że adres ul. Kałuży 1 jest najstarszym sportowym adresem w Polsce. W ciągu ponad stu lat obiekt „Pasów” zmieniał się kilkakrotnie, a ostatnia gruntowna modernizacja miała miejsce w latach 2009-2010.

Stadion Cracovii może pomieścić ponad piętnaście tysięcy osób i składa się z czterech trybun: zachodniej (od ulicy Kraszewskiego), północnej (od alei Focha), wschodniej (od ulicy Kałuży) i południowej (od Drogi Zapleczonej). Ta ostatnia jest trybuną główną. Wysokość trybun to odpowiednio 14, 10, 12 i 19 metrów. Zabudowa wszystkich czterech narożników powoduje, że podział na trybuny nie jest widoczny w konstrukcji budynku – stadion tworzy jednolitą zwartą budowlę.

Wszystkie miejsca dla widzów znajdują się pod dachem, trybuny są strome, a przejścia między rzędami krzesełek bardzo wąskie. Dzięki temu niemal 100% krzesełek znajduje się nie dalej niż 90 metrów od punktu środkowego boiska (graniczna odległość uznawana za optymalną do oglądania meczów piłki nożnej), co zapewnia komfortową widoczność nieosiągalną na większych stadionach.

Swoje mecze rozgrywają na nim piłkarze „Pasów”. Jest on także „domem” dla młodzieżowej reprezentacji Polski, a w 2013 roku jedno spotkanie zagrała również pierwsza reprezentacja Polski. Co ciekawe, podczas Mistrzostw Europy w 2012 roku na stadionie Cracovii trenowali Włosi, późniejsi wicemistrzowie Starego Kontynentu.

OBIEKTY

25

OBIEKTY

27

LODOWISKO

Lodowisko Cracovii znajduje się przy ulicy Siedleckiego 7 i może pomieścić ponad 2500 widzów, będąc jednym z większych tego typu obiektów w Cracovii.

Istniejący od 1961 roku obiekt był kilkakrotnie modernizowany, ostatni raz w 2009 roku. Patronem lodowiska jest Adam „Roch” Kowalski, wszechstronny sportowiec Cracovii, trzykrotny olimpijczyk w hokeju na lodzie (1932, 1936, 1948).

W niedługim czasie przy lodowisku powstanie druga pełnowymiarowa tafla przeznaczona wyłącznie do celów treningowych. Obecnie na lodowisku przy ulicy Siedleckiego 7 swoje mecze rozgrywa pierwsza drużyna Comarch Cracovii.

CENTRUM TRENINGOWE

Cracovia posiada również swoje własne centrum treningowe zlokalizowane przy ulicy Wielickiej 101.

Tu także mieszczą się biura administracji Klubu. Centrum treningowe składa się z dwóch pełnowymiarowych boisk (jedno ze sztuczną nawierzchnią) oraz czterech boisk treningowych (w tym trzech ze sztuczną nawierzchnią).

Wkrótce Cracovia będzie również dysponowała drugim centrum treningowym, w podkrakowskiej Rącznej powstaje bowiem piłkarskie centrum treningowo-badawcze, które służyć będzie między innymi drużynom „Pasów”. Zostanie tu zlokalizowanych sześć pełnowymiarowych boisk (w tym jedno ze sztuczną murawą) oraz boisko kryte balonem w okresie jesienno-zimowym. W budynku znajdzie się kompleksowe zaplecze z 11 szatniami, siłownią, odnową biologiczną i basenami. Dodatkowo zostanie stworzona część hotelowa z 25 pokojami, zaplecze gastronomiczne z częścią restauracyjną, a także centrum badawcze.

TAURON ARENA KRAKÓW

To największa w Polsce wielofunkcyjna hala widowiskowo-sportowa mogąca pomieścić – w zależności od rodzaju wydarzenia – od 11 554 widzów do nawet 18 000.

Hala została oddana do użytku w 2014 roku i od tego momentu gościła największych artystów i sportowców świata. W Tauron Arenie odbywały się m.in. Mistrzostwa Świata w Piłce Siatkowej Mężczyzn, a także Mistrzostwa Świata w Hokeju na Lodzie.

W Tauron Arenie Kraków odbywają się mecze Comarch Cracovii w Hokejowej Lidze Mistrzów (np. spotkanie z IFK Helsinki 3 października 2017 roku). W sierpniu 2016 roku drużyna zadebiutowała tu w rozgrywkach, rywalizując z czeską Spartą Praga i szwedzkim Färjestad BK, a frekwencja zrobiła ogromne wrażenie na hokejowej Europie, będąc jedną z najwyższych w historii Hokejowej Ligi Mistrzów.

OBIEKTY

31

DRZY

SP

SPONSORZY

COMARCH

Janusz Filipiak jest profesorem doktorem habilitowanym w zakresie nauk technicznych. W latach 90. był profesorem zwyczajnym w Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie. W latach 1991-98 kierował Katedrą Telekomunikacji AGH.

Profesor Filipiak jest autorem ponad stu publikacji z zakresu telekomunikacji i teleinformatyki, autorem sześciu książek z zakresu teleinformatyki (trzy z nich zostały wydane w Stanach Zjednoczonych i w Europie Zachodniej), redaktorem czasopism i konsultantem instytucji krajowych oraz zagranicznych. Ukończył szkolenie menedżerskie w Japonii. W 2012 roku został odznaczony przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski za wybitne zasługi dla rozwoju gospodarki narodowej, za osiągnięcia w działalności charytatywnej i społecznej. W 2013 roku otrzymał IEEE Communications Society Distinguished Industry Leader Award 2012 za wkład w rozwój komunikacji i technologii informatycznej.

Comarch należy do największych polskich spółek informatycznych, jest producentem rozwiązań informatycznych oraz integratorem. Od 1993 Comarch pomaga klientom w osiąganiu większej rentowności i w czerpaniu zysków z nowoczesnych produktów i rozwiązań, z wykorzystaniem szerokiego spektrum narzędzi uzupełnianych najwyższej jakości usługami. Comarch zdobył doświadczenie w najważniejszych branżach (w telekomunikacji, finansach, bankowości i ubezpieczeniach, handlu i usługach, infrastrukturze IT, administracji publicznej, przemyśle, służbie zdrowia, a także w sektorze małych i średnich przedsiębiorstw) dzięki projektom zrealizowanym dla największych polskich i światowych marek.

SPONSORZY

35

Do kluczowych sponsorów Klubu należały w ostatnich latach następujące firmy:

COMARCH

Coca-Cola

STOCK
POLSKA

97.7 FM
eska

H
Holiday Inn

KÄRCHER

OSHEE

HORECA *ena*
SERVICE
GROUP

€ \$ **cin**ciarz.pl

TYSKIE

FORTUNA

PUMA

Pure
JATOMI
FITNESS

FLAWAY
Fly Away Travel
1994-2016

imed
CENTRUM MEDYCZNE

MEDICINA

FOOD
Care
FoodCare Group

STRÖER

CP **CANPACK**

